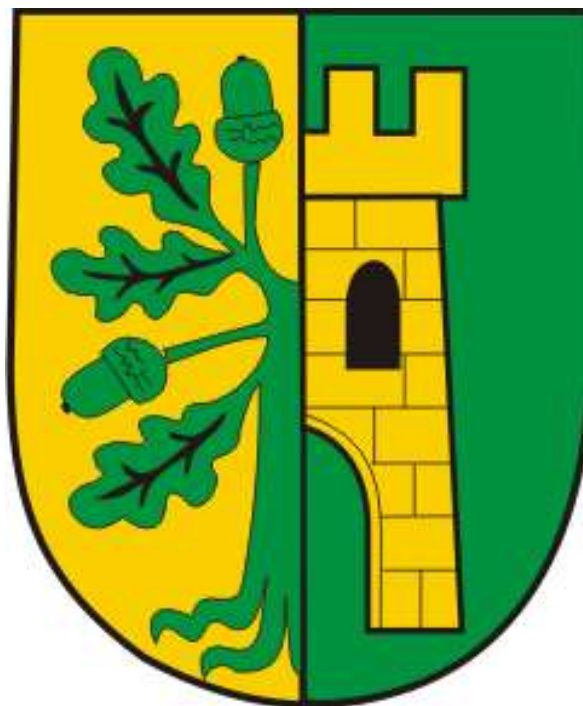

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Gminy Osielsko
z dnia

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I
OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY OSIELSKO
NA LATA 2025 – 2030**

Osielsko 2025 r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie

2. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Osielsko

2.1 Charakterystyka Gminy Osielsko

2.2 Analiza danych statystycznych dotyczących problemu przemocy w Gminie Osielsko

2.3 Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych w Gminie Osielsko

2.4 Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

2.5 Analiza SWOT

3. Prezentacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.1 Adresaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.2 Cel główny i cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.3 Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.4 Podmioty instytucjonalne realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.5 Przewidywane efekty Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.6 Źródła finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.7 Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

4. Zakończenie

1. Wprowadzenie

Przemoc jest bólem, cierpieniem, którego doświadczyć może każdy człowiek. Wobec przemocy wszyscy ludzie są równi. Nie ma znaczenia płeć, wiek, wykształcenie, status społeczny czy materialny.

Przeciwdziałanie przemocy domowej jest zadaniem gminy określonym między innymi w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283), gdzie jednym z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Wpisuje się także w zadania przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151). Natomiast opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U z 2024 r., poz. 1673).

Działania określone w niniejszym Programie realizowane będą głównie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku, zwany dalej Zespołem Interdyscyplinarnym, powołanym przez Wójta Gminy Osielsko Zarządzeniem nr 88/2023 z dnia 10 października 2023 r. powołującym skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Zarządzeniem nr 94/2023 z dnia 2 listopada 2023 r., rozszerzającym skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dnia 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach, wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw.

Nazwa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zmieniona na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej pokazuje kierunek zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, aby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy.

Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana. Wskazano także dwie nowe formy przemocy w postaci: *przemocy ekonomicznej* oraz tzw. *cyberprzemocy*.

Przemoc domowa, zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej **definiowana jest, jako** *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc*

Rozszerzono krąg osób określonych, jako osoby doznające przemocy domowej. Ustawodawca wskazał, że taką osobą może być:

- a) *małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- b) *wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,*
- c) *rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,*
- d) *osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- e) *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- f) *osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- g) *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,*
- h) *małoletniego – wobec, którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.*

Nowelizacja ustawy rozszerza zatem krąg osób objętych ochroną na niezamieszkujących wspólnie byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej.

Zastąpiono również definicję "**członka rodziny**" poprzez wprowadzenie definicji „**osoby doznającej przemocy domowej**” oraz „**osoby stosującej przemoc domową**”.

Wskazano, że **sprawcą przemocy może być** osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 par. 11 Kodeksu karnego, ale też inna osoba spokrewniona lub niespokrewniona pozostająca w faktycznym związku, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także były małżonek, były partner lub inny członek rodziny, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania.

Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz.

Kluczowe w zmianie sposobu myślenia o skutkach przemocy jest uznanie dziecka będącego jej świadkiem za pokrzywdzonego. W myśl nowych przepisów za doznające przemocy domowej uznane jest dziecko, które ma o niej wiedzę.

Nadmienić należy, iż po nowelizacji ustawy Zespołowi Interdyscyplinarnemu przypisano zadania o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy

domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno – pomocowych będzie należało rozpatrywanie spraw indywidualnych.

Przemoc jest zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie. Przemoc, która dotyka społeczność lokalną jest ściśle powiązana z innymi obszarami problemów społecznych, a ich rozwiązanie winno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in. placówek oświatowych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem tego zjawiska i tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje szansę na stworzenie jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Zgodnie z art. 6 ust 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673) ***do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:***

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;***
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;***
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;***
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.***

W związku z powyższym niniejszy dokument stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala na dokonanie szczegółowej analizy problemu, prezentuje także działania, których celem jest przeciwdziałanie przemocy występującej w społeczności lokalnej, którą tworzą mieszkańcy Gminy Osielsko.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu – Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024.

Istotnym elementem programu jest dalsze wprowadzanie w życie działań, które mają na celu:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej;
- promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy;
- zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom, które doznają przemocy domowej, jak i osobom, które przemoc domową stosują.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które stanowią fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030, ponieważ podejmują temat przeciwdziałania przemocy i regulują

postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Z 1997.78.483);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 17);
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1061);
- DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (Dz. U. UE. L z 2024 r., poz. 1385);
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 04.11.1950 r. (Dz. U. z 1993.61.284);
- Konwencja Rady Europy o zwalczaniu i zapobieganiu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11.05.2011 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 961).

Treść i postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy domowej, tj:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2023
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osielsko na lata 2018 – 2028

2. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Osielsko

Diagnoza problemu społecznego w Gminie Osielsko sporządzona została w oparciu o analizę danych pozyskanych z Urzędu Gminy w Osielsku, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku oraz na podstawie stanu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej w Gminie Osielsko uzyskanej w wyniku przeprowadzonego badania ankietowego.

2.1 Charakterystyka Gminy Osielsko

Osielsko, to gmina wiejska, leżąca w powiecie bydgoskim, w województwie kujawsko – pomorskim. Od północnego zachodu graniczy z gminą Koronowo, od północnego wschodu z gminą Dobrcz, od południa z miastem Bydgoszcz. W skład gminy Osielsko wchodzi siedem sołectw: Bożenkowo, Jaruzyn, Maksymilianowo, Niemcz, Niwy – Wilcze, Osielsko oraz Żołędowo. Jej powierzchnia całkowita wynosi 102 km². Gmina ma dogodne połączenia drogowe i kolejowe. Przebiegają tutaj linie kolejowe do Gdańska i Gdyni, droga krajowa nr 5 Bydgoszcz – Gdańsk, a także drogi wojewódzkie i powiatowe.

Gminę Osielsko zamieszkuje 17.280 osób (stan na dzień 31.12.2024 r.), z tego 17.072 mieszkańców zameldowanych jest na pobyt stały w Gminie Osielsko a 208 zameldowanych na pobyt czasowy. Liczba mieszkańców systematycznie wzrasta wskutek osadnictwa ludności napływowej. Procesowi temu sprzyja polityka zagospodarowania przestrzennego gminy oraz korzystne warunki środowiska geograficznego.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców Gminy Osielsko z podziałem na sołectwa i miejscowości wchodzące w skład sołectwa (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Sołectwo	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy
Bożenkowo	478	21
Jaruzyn	778	2
Maksymilianowo	1 976	12
Niemcz	4 281	48
Niwy – Wilcze	1 421	5
Osielsko	6 160	110
Żołędowo	1 978	10
OGÓŁEM GMINA	17 072	208

Źródło: dane UG w Osielsku

Głównymi powodami trudnej sytuacji życiowej mieszkańców Gminy Osielsko, którzy korzystają z pomocy finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku są: *ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz alkoholizm.*

Tabela nr 2 ukazuje, iż problem przemocy domowej nie zawsze wiąże się z trudną sytuacją ekonomiczną rodziny. W dużym stopniu dotyczy rodziny o wyższym statusie ekonomicznym i społecznym. Tylko 6 rodzin w roku 2024 skorzystało z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w większości nie posiadają umiejętności przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Utrata zdrowia bądź pracy powoduje poczucie bezradności, utratę wiary w siebie i w swoje możliwości, uniemożliwia zaspokojenie potrzeb swoich i swoich bliskich. Tego typu sytuacje sprzyjają sięganiu po substancje psychoaktywne (m.in. alkohol, narkotyki), ponadto nieumiejętność radzenia sobie z emocjami powoduje napięcia, które z kolei prowadzą do złości, agresji i przemocy.

Poniżej przedstawiono tabelę, która prezentuje główne powody przyznania pomocy finansowej w latach 2021 – 2024, a także liczbę rodzin i osób objętych pomocą w latach 2021 – 2024.

Tabela nr 2. Główne powody przyznania pomocy finansowej w latach 2021 – 2024

Powód trudnej sytuacji życiowej*	2021 r.		2022 r.		2023 r.		2024 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
Ubóstwo	102	217	79	183	112	224	45	96
Bezdomność	8	8	8	8	5	5	8	9
Bezrobocie	70	171	48	119	45	113	22	39
Niepełnosprawność	84	148	81	145	73	139	74	127
Długotrwała lub ciężka choroba	87	163	68	128	25	74	79	150
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	43	170	34	149	29	116	24	95
Przemoc w rodzinie	1	5	3	8	5	16	6	18
Alkoholizm	22	30	30	53	26	42	24	31
Narkomania	1	5	1	3	1	1	0	0
Trudności po zwolnieniu z Zakładu Karnego	2	3	3	7	6	17	1	3

* powody przyznania pomocy społecznej mogą współwystępować ze sobą, wobec czego nie sumują się

Źródło: dane GOPS w Osielsku

2.2 Analiza problemu przemocy w Gminie Osielsko w latach 2021 – 2024

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Osielsko oparta została na sprawozdawczości Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku, analizie formularzy *Niebieska Karta* oraz sprawozdawczości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku.

Tabela nr 3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021 – 2024

Prace Zespołu Interdyscyplinarnego	2021	2022	2023	2024
Liczba prowadzonych procedur <i>Niebieskie Karty</i>	41	34	49	56
Liczba spotkań grup diagnostyczno – pomocowych (wcześniejsza nazwa – grupy robocze)	137	82	111	336
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	4	4	7

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Tabela nr 4. Liczba prowadzonych procedur *Niebieskie Karty* w latach 2021 – 2024 z podziałem na Sołectwa

Sołectwo	2021	2022	2023	2023
Bożenkowo	1	1	5	5
Jarużyn	3	3	4	1
Maksymilianowo	6	8	5	8
Niemcz	6	3	11	13
Niwy - Wilcze	15	1	6	4
Osielsko	16	14	14	15
Żołędowo	5	4	4	10

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Tabela nr 5. Liczba rodzin, osób, dzieci objętych procedurą *Niebieskie Karty* w latach 2021 – 2024

Liczba rodzin, osób, dzieci objętych procedurą <i>Niebieskie Karty</i>	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych procedurą <i>Niebieskie Karty</i>	41	34	49	49
Liczba osób objętych procedurą <i>Niebieskie Karty</i>	84	88	117	152
Liczba dzieci objętych procedurą <i>Niebieskie Karty</i>	2	7	27	48

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Tabela nr 6. Liczba prowadzonych procedur *Niebieskie Karty* w latach 2021 – 2024, w których osoba doznająca przemocy i osoba ją stosująca zamieszkują oddzielnie

Oddzielnie zamieszkiwanie w procedurze NK	2021	2022	2023	2024
Liczba prowadzonych procedur <i>Niebieskie Karty</i> , w których osoba stosująca przemoc i osoba doznająca przemocy zamieszkują oddzielnie	0	0	3	9

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Tabela nr 7. Interwencje zakończone odebraniem dziecka z rodziny (na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową)

Interwencje na podstawie art. 12a (zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową)	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci odebranych z rodziny	0	2	8	6

Z analizy działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku w latach 2021 – 2024 zaobserwować można, iż na terenie Gminy Osielsko problem zdiagnozowanej przemocy zwiększył się wraz ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ma to związek z zapisem ustawowym, z którego wynika, iż *osobami doświadczającymi przemocy są również małoletni będącymi jej świadkami*, co ukazuje *Tabela nr 5*.

Ponadto zgodnie z nowelizacją ustawy *osoba doznająca przemocy domowej i osoba stosująca przemoc domową nie muszą wspólnie zamieszkiwać*, co ukazuje *Tabela nr 6*.

Tabela nr 8. Liczba wszczętych procedur *Niebieska Karta* przez uprawnione podmioty w latach 2021 – 2024

Instytucja	2021	2022	2023	2024
Pomoc społeczna	8	4	16	15
Policja	22	21	21	24
Oświata	2	4	5	7
Służba zdrowia	0	0	0	1
GKRPA w Osielsku	2	0	0	9

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Tabela nr. 9 Liczba zakończonych procedur *Niebieskie Karty* w latach 2021 – 2024

Zakończona procedura <i>Niebieskie Karty</i>		2021	2022	2023	2024
w tym na skutek:	Ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego jej stosowania	27	26	12	25
	Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	9	6	10	10

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Z analizy rejestrów Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku, dotyczących wszczętych procedur *Niebieskie Karty* przez uprawnione do tego instytucje wynika, iż ilość wszczętych procedur przez Policję pozostaje na podobnym poziomie. Zauważalny jest natomiast znaczny wzrost wszczętych procedur w roku 2024 przez

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku. W latach 2023 – 2024 nastąpił również wzrost procedur wszczętych przez pomoc społeczną. Ponadto w roku 2024 po raz pierwszy wszczęta została procedura *Niebieskie Karty* przez służbę zdrowia.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku zaobserwował, iż zwiększa się zaufanie społeczności lokalnej do w/w służb.

Ponadto wzrasta świadomość społeczna i przemoc domowa nie jest utożsamiana tylko i wyłącznie z przemocą fizyczną.

Nie bez znaczenia jest również przygotowanie merytoryczne pracowników instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury. Osoby pracujące w tym obszarze regularnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe i umiejętności.

Tabela nr 10. Liczba prowadzonych procedur *Niebieskie Karty* w latach 2021 – 2024, w których osoba doznająca przemocy domowej w jednej procedurze wskazana jest, jako osoba stosująca przemoc domową w drugiej procedurze

Procedura <i>Niebieskie Karty</i> „obustronna”	2021	2022	2023	2024
Liczba prowadzonych procedur <i>Niebieskie Karty</i> , w których osoba doznająca przemocy domowej w jednej procedurze wskazana jest, jako osoba stosująca przemoc domową w drugiej procedurze.	0	0	0	10

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku

Z analizy rejestrów Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku, dotyczących wszczętych procedur *Niebieskie Karty* przez uprawnione do tego instytucje wynika, iż w roku 2024 prowadzonych było dziesięć procedur, w których osoba doznająca przemocy domowej w jednej procedurze wskazana była, jako osoba stosująca przemoc domową w innej procedurze.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku zaobserwował niepokojące zjawisko, a mianowicie procedura *Niebieskie Karty* próbuje być wykorzystywana do spraw rozwodowych, a w szczególności do rozstrzygnięcia kwestii związanych z opieką nad dziećmi (miejsce pobytu przy jednym z rodziców).

Odnosząc się do definicji przemocy, zgodnie z nowelizacją ustawy ***przemoc domowa*** definiowana jest, ***jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej[...]*** niezwykle trudne jest rozstrzygnięcie czy do przemocy faktycznie dochodzi.

Grupy diagnostyczno – pomocowe muszą pracować i podejmować działania, których celem jest zatrzymanie przemocy, pomimo przypuszczenia, iż procedura *Niebieskie Karty* może być narzędziem wykorzystywanym przy rozstaniu dwojga ludzi.

Szczególną uwagę należy zwrócić wówczas na dzieci, ponieważ to one bezsprzecznie są osobami, które doznają przemocy.

2.3 Badanie ankietowe dotyczące stanu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej w Gminie Osielsko

Na potrzeby stworzenia niniejszego dokumentu w grudniu 2024 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców Gminy Osielsko. Celem badania ankietowego było uzyskanie informacji na temat wiedzy i opinii mieszkańców dotyczących zjawiska przemocy domowej, a także możliwości uzyskania pomocy w przypadku jej wystąpienia.

Pozyskane informacje ukazały stan wiedzy ankietowanych, co pozwoliło na określenie kierunku działań wpisujących się w cel główny i cele szczegółowe niniejszego Programu.

W ankiecie wzięło udział łącznie 105 osób, wśród nich 85 % ankietowanych stanowiły kobiety, natomiast 15 % ankietowanych stanowili mężczyźni.

Tabela nr 9. Wiek osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym

Wiek ankietowanych	Dane procentowe
18 – 39 lat	35 %
46 – 60 lat	60 %
60 lat i więcej	5 %

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Tabela nr 10. Wykształcenie osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym

Wykształcenie ankietowanych	Dane procentowe
Wykształcenie wyższe	40 %
Wykształcenie średnie	28 %
Wykształcenie zasadnicze zawodowe	22 %
Wykształcenie podstawowe	10 %

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

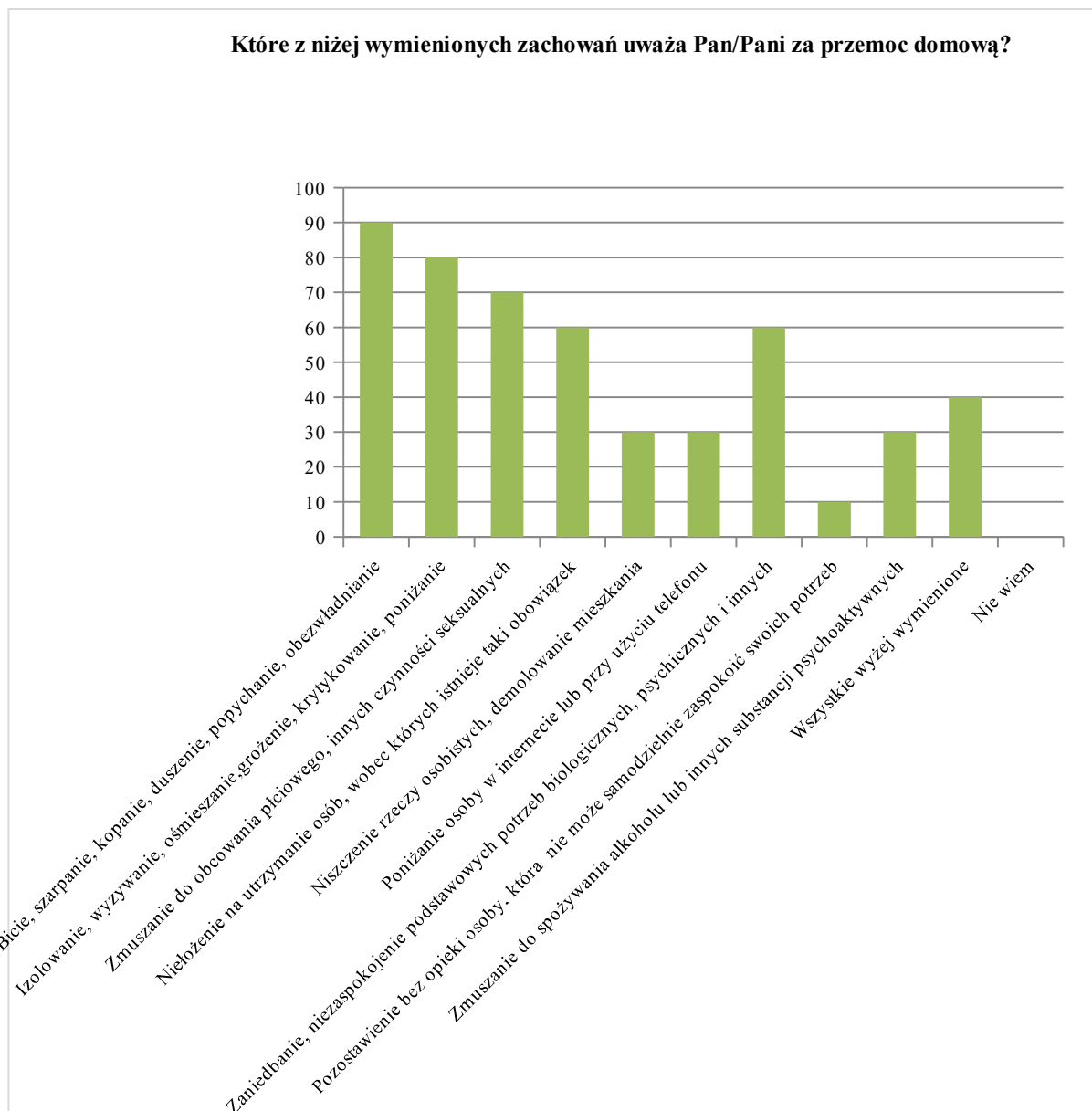
Tabela nr 11. Okres zamieszkiwania ankietowanych w Gminie Osielsko

Okres zamieszkiwania w gminie Osielsko	Dane procentowe
Od urodzenia	30 %
Powyżej 5 lat	40 %
1 – 5 lat	20 %
Poniżej roku	10 %

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród mieszkańców Gminy Osielsko.

Wykres nr 1. Zachowania, które uznawane są za przemoc domową

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Ankietowani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź. 40 % ankietowanych wskazało, iż wszystkie wymienione zachowania, to zachowania przemocowe.

90 % ankietowanych wskazało, iż *bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie, a także zmuszanie do obcowania płciowego bądź innych czynności seksualnych*, to zachowania przemocowe.

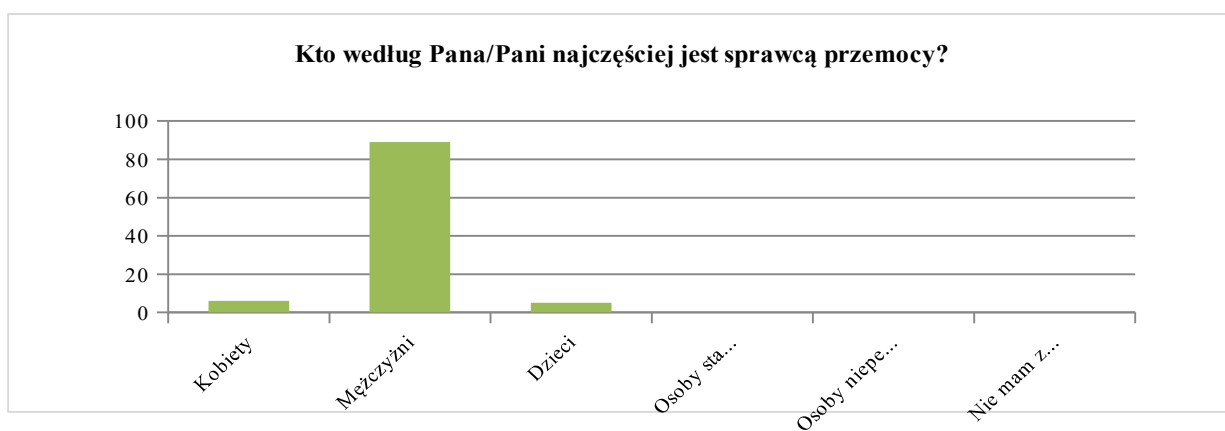
80 % ankietowanych wskazało, iż *izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie*, to przemoc.

40 % ankietowanych wskazało, iż *nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, a także zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych*, to zachowania przemocowe.

40 % ankietowanych wskazało natomiast, iż *niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, poniżanie w internecie lub przy użyciu telefonu oraz zmuszanie do zażywania substancji psychoaktywnych*, to przemoc.

5 % ankietowanych wskazało, iż *przemocą jest pozostawienie bez opieki osoby, która nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb*. Żaden z ankietowanych nie udzielił odpowiedzi *nie wiem*.

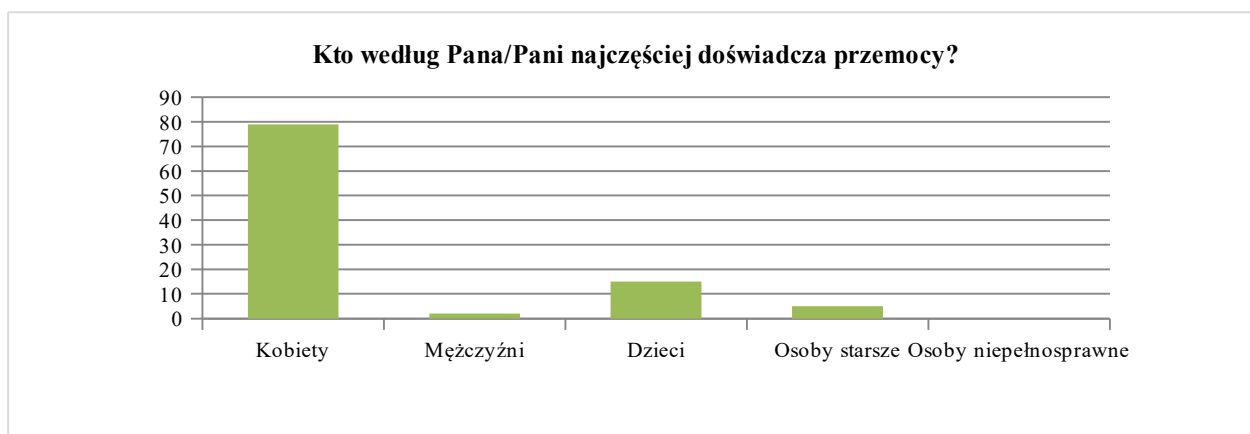
Wykres nr 2. Sprawca przemocy

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Zdaniem ankietowanych sprawcami przemocy najczęściej są mężczyźni, takiej odpowiedzi udzieliło 89 %. 6 % ankietowanych wskazało, iż to kobiety najczęściej stosują przemoc. Natomiast 5 % ankietowanych nie miało zdania. Żaden z ankietowanych nie wskazał dzieci, osób starszych bądź osób niepełnosprawnych, jako osobę stosującą przemoc domową.

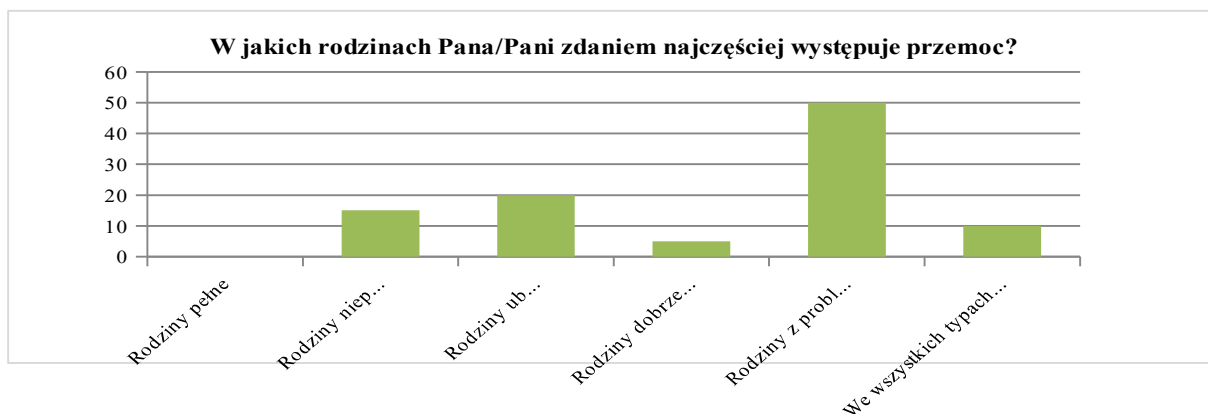
Wykres nr 3. Osoba, która najczęściej doświadcza przemocy domowej

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Zdaniem ankietowanych, to kobiety najczęściej doświadczają przemocy – takiej odpowiedzi udzieliło 78 % ankietowanych. 15 % ankietowanych wskazało dzieci, jako osoby najczęściej doświadczające przemocy domowej, 5 % ankietowanych wskazało osoby starsze, natomiast zaledwie 2 % ankietowanych wskazało mężczyzn, jako osoby doświadczające przemocy.

Wykres nr 4. Rodziny, w których najczęściej występuje przemoc

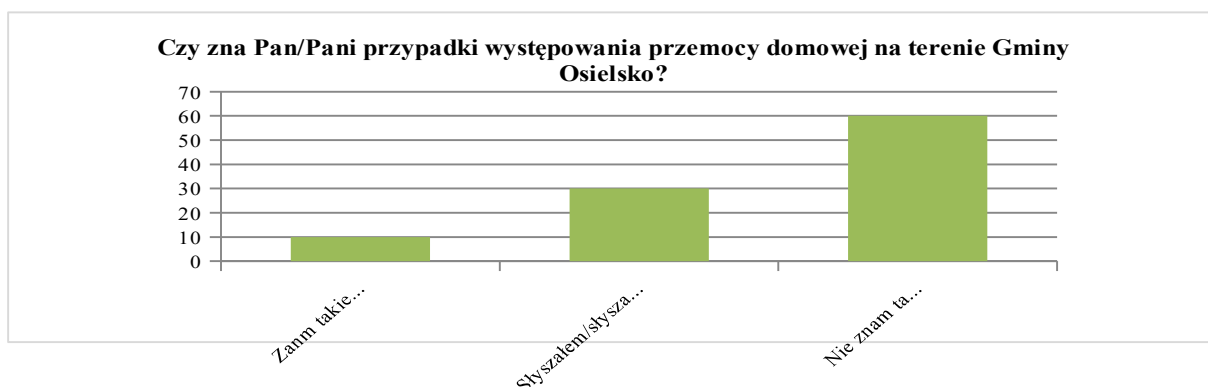

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Powyższy wykres przedstawia typy rodzin, w których zdaniem ankietowanych występuje przemoc. Połowa ankietowanych wskazała, że przemoc występuje w rodzinach z problemem alkoholowym. 20 % ankietowanych wskazało, iż przemoc występuje w rodzinach ubogich, 15 % ankietowanych wskazało rodziny niepełne, 5 % ankietowanych – rodziny dobrze sytuowane.

10 % ankietowanych wskazało, iż przemoc występuje we wszystkich typach rodzin, tj. w rodzinach pełnych, niepełnych, ubogich, dobrze sytuowanych oraz w rodzinach z problemem alkoholowym.

Wykres na 5. Wiedza ankietowanych na temat występowania przypadków przemocy domowej w Gminie Osielsko

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Większość respondentów – 60 % poinformowała o tym, że nie zna przypadków występowania przemocy na terenie Gminy Osielsko. 30 % ankietowanych słyszało o takich przypadkach, natomiast 10 % ankietowanych zna takie przypadki.

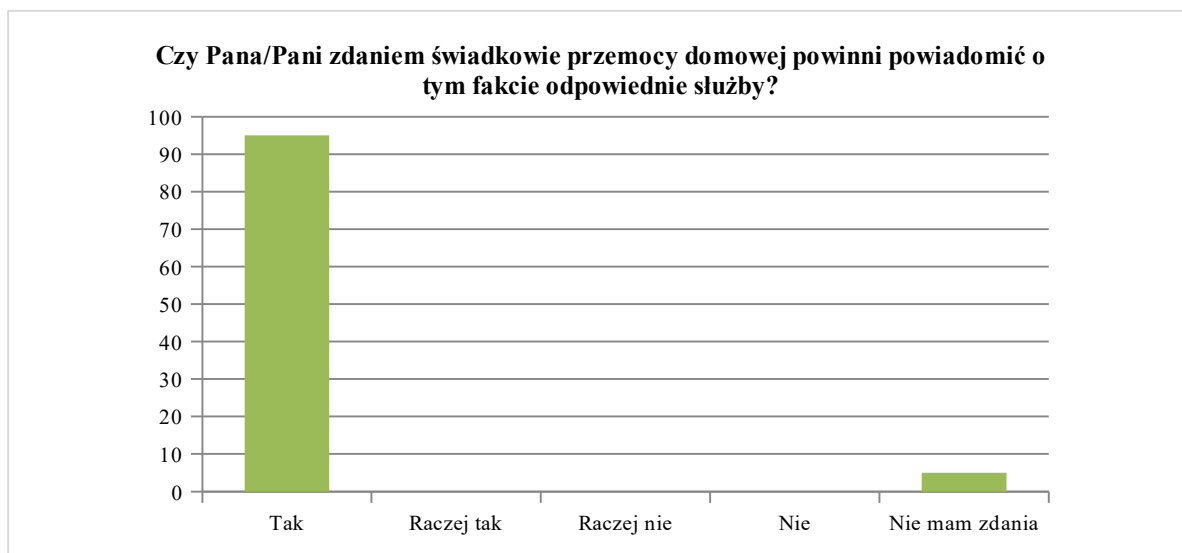
Wykres nr 6. Przemoc, jako problem na terenie Gminy Osielsko

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Większość ankietowanych uważa, iż przemoc domowa, to raczej nie jest istotny problemem w Gminie Osielsko, takiej odpowiedzi udzieliło 40 % ankietowanych. 38 % ankietowanych odpowiedziało – nie wiem. Zaledwie 22 % ankietowanych uważa, iż jest to istotny problem (10 %), bądź jest to raczej istotny problem (12 %).

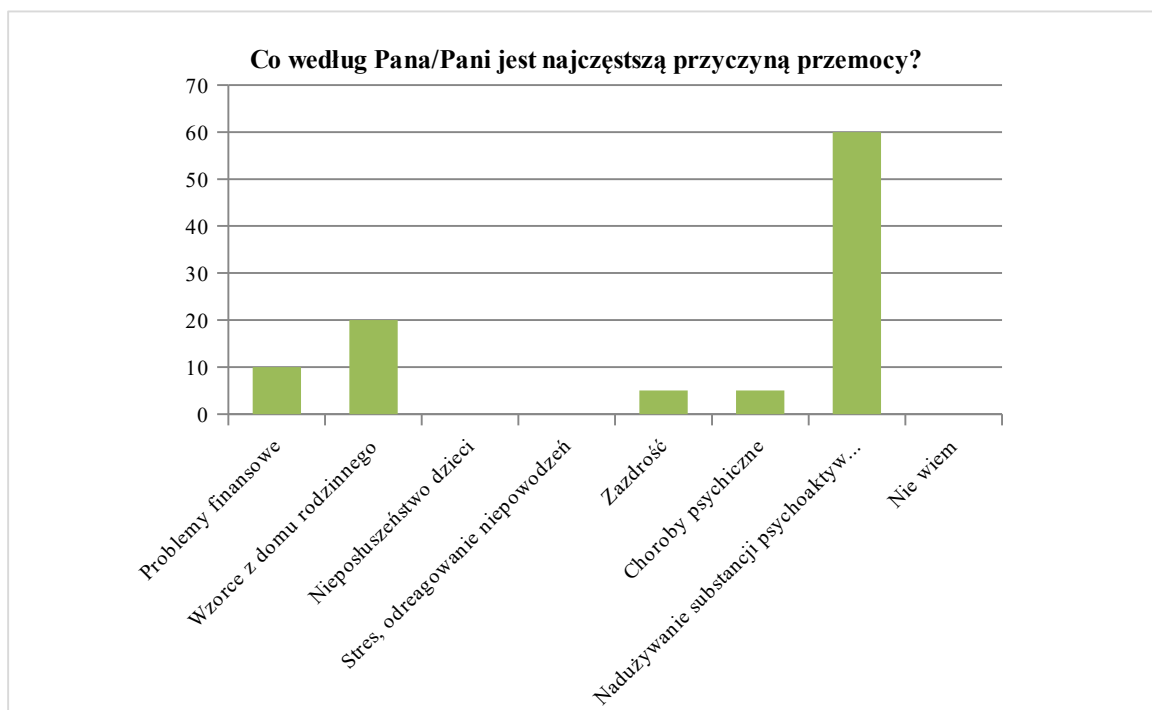
Wykres nr 7. Informowanie o przemocy odpowiednie służby

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Większość ankietowanych – 95 % była zgodna, iż świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym fakcie odpowiednie służby. Zaledwie 5 % ankietowanych odpowiedziało, że nie ma zdania.

Wykres nr 8. Przyczyny występowania przemocy

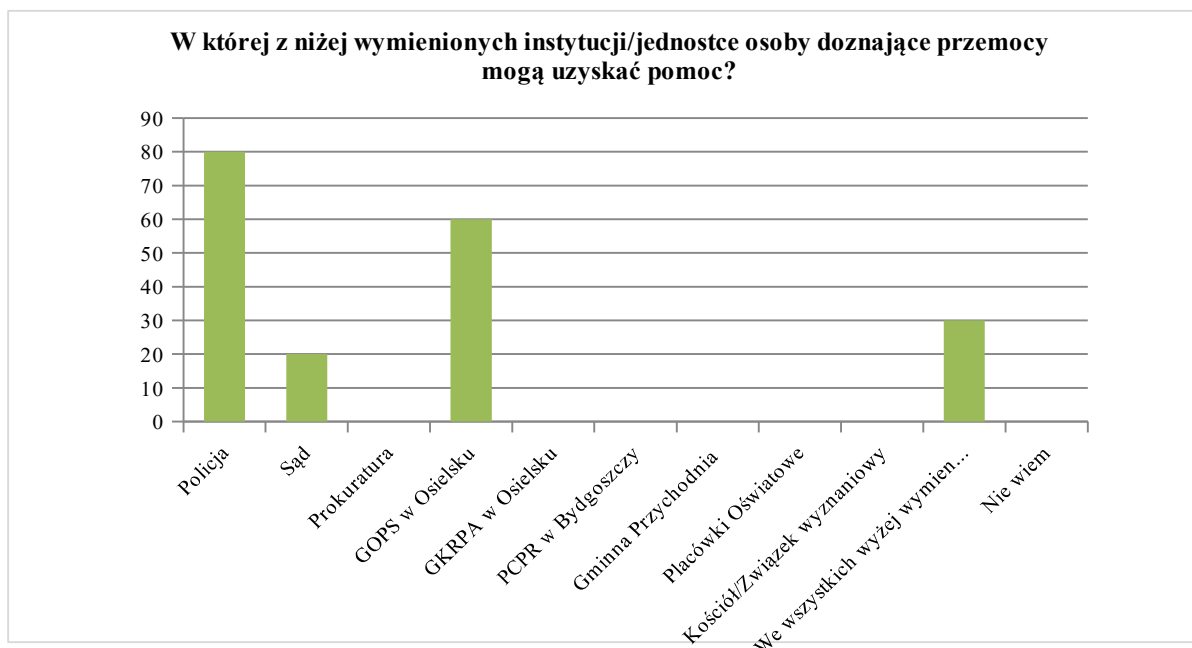

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielesko

Zdaniem większości ankietowanych – 60 % najczęstszą przyczyną występowania przemocy jest nadużywanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki itp.).

20 % ankietowanych wskazało wzorce z domu rodzinnego, 10 % ankietowanych – problemy finansowe, natomiast 5 % ankietowanych wskazało zazdrość bądź choroby psychiczne.

Wykres nr 9. Instytucje, w których może uzyskać pomoc osoba doświadczająca przemocy

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Ankietowani mieli możliwość wskazanie kilku odpowiedzi. 30 % ankietowanych wskazała, iż osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc we wszystkich wymienionych instytucjach bądź jednostkach.

Zdecydowana większość ankietowanych 80 % wskazała, iż osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc od Policji, 60 % ankietowanych wskazała Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osielsku, 20 % ankietowanych wskazała również Prokuraturę i Sąd.

Wykres nr 10. Pomoc dla osób dotkniętych problemem przemocy na terenie Gminy Osielsko

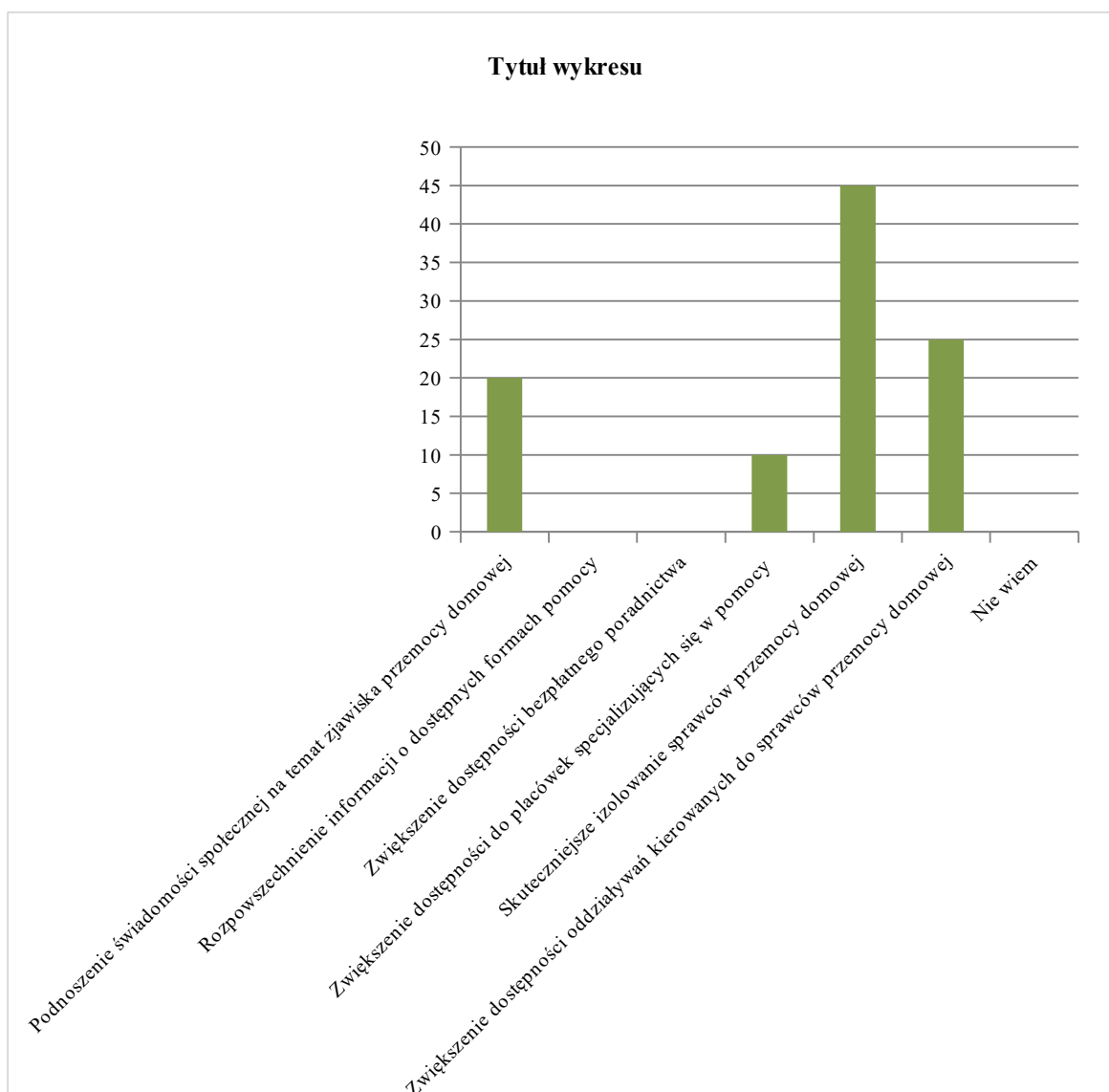

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Zdaniem ankietowanych mieszkańcy naszej gminy borykający się z problemem przemocy mogą raczej liczyć na skuteczną pomoc, tak odpowiedziało 55 % ankietowanych, zaś 15 % jest o tym przekonana – ankietowani udzielili odpowiedzi tak.

Natomiast 30 % ankietowanych nie wie czy osoby dotknięte przemocą mogą liczyć na skuteczną pomoc.

Wykres nr 11. Działania zwiększające skuteczność udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Źródło: badania ankietowe na terenie Gminy Osielsko

Zdaniem 45 % ankietowanych skuteczniejsze izolowanie sprawców przemocy domowej mogłoby zwiększyć skuteczność pomocy osobom jej doznającym.

25 % ankietowanych wskazuje zwiększenie dostępności oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy, jako zwiększenie skuteczności pomocy.

20 % ankietowanych wskazuje podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jej form, przyczyn i skutków, zaś 10 % ankietowanych jest zdania, iż pomocne mogłoby być zwiększanie dostępności do placówek specjalizujących się w pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewniających schronienie.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wskazują kierunek działań, który powinien obrać Zespół Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Osielsko, a mianowicie prowadzenie działań profilaktycznych w celu zmiany myślenia mieszkańców gminy Osielsko, w aspekcie nowej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. 78 % ankietowanych wskazało, iż osobami doznającymi przemocy są kobiety, 15 % ankietowanych wskazało dzieci, jako osoby najczęściej doznające przemocy domowej, 5 % ankietowanych wskazało osoby starsze, natomiast zaledwie 2 % ankietowanych wskazało mężczyzn. Zgodnie z rejestrem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej – 60 % kobiet, 40 % mężczyzn oraz 72 % małoletnich dzieci doznaje przemocy domowej.

Zdaniem ankietowanych sprawcami przemocy najczęściej są mężczyźni, takiej odpowiedzi udzieliło 89 % osób, które wzięły udział w ankiecie. 6 % ankietowanych wskazało, że to kobiety najczęściej stosują przemoc. Natomiast 5 % ankietowanych nie miało zdania. Zgodnie

z posiadanymi danymi Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Osielsko – 69 % mężczyzn i 29 % kobiet wskazanych jest w procedurze *Niebieskie Karty*, jako osoby stosujące przemoc domową, natomiast pozostałe 2 % są to osoby starsze i niepełnosprawne.

Biorąc pod uwagę dane z wykresu nr 8 dotyczącego przyczyn przemocy domowej 60 % ankietowanych wskazało, iż najczęstszą przyczyną występowania przemocy jest nadużywanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki itp.). 20 % ankietowanych wskazało wzorce z domu rodzinnego, jako przyczynę występowania przemocy, 10 % ankietowanych wskazało problemy finansowe, zaś 5 % ankietowanych wskazało zazdrość bądź choroby psychiczne. Natomiast zgodnie z rejestrem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej zaledwie 11 % procedur *Niebieskie Karty* prowadzonych było w związku z przemocą domową, którą stosowała osoba nadużywająca substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).

Zgodnie z analizą dokumentacji, dotyczącej procedury *Niebieskie Karty* najczęstszą przyczyną występowania przemocy jest dążenie sprawcy do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą bądź osobami jej doznającymi.

Osoba stosująca przemoc jest przekonana, że wie, co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, w związku z tym daje sobie prawo do podejmowania decyzji, ustalania zasad życia w rodzinie (pozostałe osoby muszą się podporządkować).

Duży problem stanowi także brak umiejętności dobrej komunikacji, nieumiejętność radzenia sobie z emocjami i ich „rozładowaniem” przez życie w pędzie, napięciu i stresie.

2.3 Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno – pomocowe

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku, Policji, Oświaty, Służby zdrowia, Organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury *Niebieskie Karty*;
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno – pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119) zadania zespołu interdyscyplinarnego zawarte zostały w art. 9b ust. 2 pkt. 1 – 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673).

Do zadań Grup diagnostyczno – pomocowych należy w szczególności:

- dokonanie, na podstawie procedury *Niebieskie Karty* oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- realizacja procedury *Niebieskie Karty* w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury *Niebieskie Karty* pod jej nieobecność;
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;

- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury *Niebieskie Karty*;
- zakończenie procedury *Niebieskie Karty*;
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury *Niebieskie Karty*;

b) wszczęcia procedury *Niebieskie Karty*;

- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury *Niebieskie Karty* – zadania grupy diagnostyczno-pomocowej zostały określone w art. 9b ust. 8 pkt. 1-10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673).

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację, potrzeby i zasoby osoby doznającej przemocy domowej;
- udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,

b) formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,

c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej:

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnia osobie doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb, schronienie

w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, działające na podstawie

przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- bierze udział w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy;
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
- może prowadzić rozmowy w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc domową o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową - zadania pracownika socjalnego zostały określone w § 16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Decyzję tą pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia dziecku ochrony.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc osobom dotkniętym przemocą domową powinna poza udzieleniem pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (np. podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała)

Przedstawiciel służby zdrowia uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno – pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „*Niebieskie Karty*”. Ponadto w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową wraz z pracownikiem socjalnym i funkcjonariuszem Policji podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Funkcjonariusz Policji zgodnie z obowiązującym prawem podejmuje następujące działania chroniące ofiary przemocy domowej:

- udziela osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy przedmedycznej;
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;

- przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywa osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno – pomocową;
- dokonuje niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- informuje, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową – zadania Policji zostały zawarte w § 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury *Niebieskie Karty* oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Funkcjonariusz Policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych powoływanych przez zespół interdyscyplinarny. Ponadto w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową wraz z pracownikiem socjalnym, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W związku z wystąpieniem zjawiska przemocy domowej Policja oraz Żandarmeria Wojskowa posiadają uprawnienia w zakresie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w formie wydania:

- nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
- zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Nakaz lub zakaz może być wydawany w stosunku do osoby, która swoim zachowaniem, polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia. Jest on natychmiast wykonalny i może być stosowany łącznie – o czym stanowi art. 15aa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 145).

Ponadto funkcjonariusze Policji i Żandarmerii podczas interwencji w związku z wystąpieniem zjawiska przemocy domowej mogą wydać:

- zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą, gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą, gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje – o czym stanowi art. 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 145).

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego

obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę ich sytuacji,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,
- wszczyna procedurę *Niebieskie Karty* zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury *Niebieskie Karty* oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta*,
- podejmuje działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy, zarówno wobec uczniów jak i ich rodziców.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku

W sytuacji, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej,

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
- prowadzi rozmowy z osobami stosującymi przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii oraz udziale w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- wszczyna procedurę *Niebieskie Karty* zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury *Niebieskie Karty* oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta*;

Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku jest członkiem zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych powołanych przez zespół interdyscyplinarny.

2.4 Analiza SWOT

Analiza SWOT przeprowadzona na potrzeby niniejszego Programu miała na celu identyfikację mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, z którymi musi się zmierzyć Gmina Osielsko. Umożliwiła określenie, jakim potencjałem i zasobem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dysponuje Gmina Osielsko, umożliwiła także określenie, w jakim stopniu posiadane zasoby odpowiadają potrzebom.

MOCNE STRONY:

1. Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno – pomocowych oraz zaangażowanie instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku (przedstawiciel GKRPA w Osielsku wchodzi w skład Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych);
3. Działania profilaktyczne skierowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców Gminy Osielsko
4. Oferta pomocowa – Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej;
5. Oferta pomocowa dla osób stosujących przemoc domową (realizacja programu edukacyjno – korekcyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie gminy Osielsko) na zasadzie dobrowolności;

6. Organizacja zajęć, warsztatów z zakresu profilaktyki dla uczniów, rodziców i nauczycieli (podnoszenie świadomości na temat uzależnień, podnoszenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych);
7. Wsparcie dla rodzin udzielane przez asystentów rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
8. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz pracy z rodziną;
9. Kadra wykwalifikowanych specjalistów – przedstawicieli sądów, policji, oświaty, służby zdrowia oraz jednostki pomocy społecznej;
10. Gotowość i duże zaangażowanie do współpracy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej;
11. Dobra znajomość środowiska lokalnego oraz problemów występujących na terenie Gminy Osielsko;
12. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
13. Rozbudowana oferta pomocowa skierowana dla osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej – Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Osielsku zatrudniający specjalistów: prawników, psychologów, terapeutę uzależnień, którzy wykazują dużą gotowość wsparcia osób zagrożonych przemocą domową.

SŁABE STRONY:

1. Ośrodki Interwencji Kryzysowej dla osób doznających przemocy domowej, położone w znacznej odległości od miejsca zamieszkania, co prowadzi niechęć do zmiany miejsca zamieszkania;
2. Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy – brak mieszkań dla osób doświadczających przemocy domowej (lokal interwencyjny);
3. Ograniczony lub odległy czasowo dostęp do lekarzy – psychiatra;
4. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości (sądy, prokuratura) istniejących już rozwiązań prawnych;
5. Niewystarczająca ilość funkcjonariuszy Policji – dzielnicowych przydzielonych do pracy w grupach diagnostyczno – pomocowych (dwóch funkcjonariuszy policji na około 50 procedur *Niebieska Karta*, czyli przynajmniej 100 grup diagnostyczno – pomocowych);
6. Jeden radiowóz policyjny na całą gminę, z którego korzystają zarówno dzielnicowi, jak i pozostali funkcjonariusze policji;
7. Zbyt szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym (brak czasu na wnikliwą i kompleksową diagnozę i pomoc);
8. Konieczność prowadzenia monitoringu przez 9 miesięcy od zamknięcia procedury *Niebieska Karta* przez pracownika socjalnego i przedstawiciela policji;
9. Brak organizacji pozarządowych zajmujących się sprawami osób doświadczających przemocy;

10. Niechęć sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

SZANSE:

1. Zwiększająca się świadomość mieszkańców gminy Osielsko, dotycząca problemu przemocy domowej i reagowanie na sytuacje, które mogą świadczyć o znamionach przemocy domowej;
2. Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
3. Zwiększenie działań informacyjnych, dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej;
4. Wykształcona i podnosząca kwalifikacje kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
5. Realizacja programów profilaktycznych umożliwiających rodzinie dotkniętej przemocą domową lub inną sytuacją kryzysową przezwyciężenie trudności;
6. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową;
7. Zainteresowanie metodami wychowawczymi podkreślającymi podmiotowość małoletnich, dostrzeganie ważności dziecka, traktowanie dziecka jako pełnoprawnego członka rodziny.

ZAGROŻENIA:

1. Etykietowanie i stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne;
2. Wykorzystywanie procedury *Niebieskie Karty* w sprawach konfliktowych i rozwodowych;
3. Niski poziom motywacji w kierunku zmiany zachowania sprawców, ofiar;
4. Niewystarczający stopień współpracy międzyinstytucjonalnej (Prokuratura, Sąd);
5. Biurokratyzacja działań, która wynika z zapisów ustawowych i pochłania dużą ilość czasu na prowadzenie czynności proceduralnych;
6. Zastraszanie, pomawianie, grożenie osobom, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie gminy Osielsko przez uczestników procedury *Niebieskie Karty*;

3. Prezentacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

3.1 Adresaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030 są mieszkańcy Gminy Osielsko,

w szczególności:

1. Osoby doświadczające przemocy domowej;
2. Osoby stosujące przemoc domową;
3. Dzieci i młodzież;
4. Osoby nieradzące sobie z trudnymi emocjami;
5. Osoby i rodziny zagrożone przemocą domową;
6. Świadkowie przemocy domowej;
7. Służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe działające w obszarze przemocy domowej

3.2 Cel główny i cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030 jest:

ZAPOBIEGANIE ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI POMOCY DLA OSÓB JEJ DOŚWIADCZAJĄCYCH, A TAKŻE ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC DOMOWĄ.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację działań wpisujących się w cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań diagnostycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

4. Zwiększenie poziomu kompetencji służb oraz przedstawicieli instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Działania określone w programie realizowane będą przez instytucje włączone w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030.

3.3 Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030.

Cel szczegółowy	Działanie	Realizator	Wskaźnik	Termin realizacji
1. Zintensyfikowanie działań diagnostycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie. Opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania. Promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawują opiekę lub pieczę. Promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową. Warsztaty profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych oraz realizowanie programów profilaktycznych	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku GKRPA w Osielsku Policja Oświata Służba zdrowia	Liczba osób, które korzystają z różnych form wsparcia, lokalnych kampanii społecznych oraz ogólnokrajowych. Liczba i rodzaj działań przeprowadzonych przez instytucje na terenie Gminy Osielsko	2025 – 2030
	Rozpowszechnianie informacji o działalności	GOPS w Osielsku	Liczba i sposoby informowania o	2025 – 2030

	Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych w Gminie Osielsko poprzez promocję	ZI w Osielsku	działalności Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba informatorów, broszur, plakatów, ulotek dotyczących przemocy domowej	
	Dyżury przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego celem udzielenia informacji, poradnictwa, pomocy, wsparcia w szczególności osobom doświadczającym przemocy domowej, świadkom przemocy domowej oraz sprawcom	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku	Liczba dyżurów Liczba osób korzystających z porad	2025 – 2030
	Diagnozowanie i analizowanie przemocy domowej na terenie Gminy Osielsko przy wykorzystaniu różnych metod badawczych (m.in. ankieta, wywiad, analiza danych)	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku GKRPA Komisariat Policji Placówki Oświatowe Służba zdrowia	Liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej oraz analiz przemocy występującej na terenie Gminy Osielsko	2025 – 2030
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku	GOPS w Osielsku	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba wszczętych procedur <i>Niebieskie karty</i>	2025 – 2030
	Powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych w Osielsku	ZI w Osielsku GOPS w Osielsku	Liczba powołanych w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych Liczba procedur <i>Niebieskie Karty</i>	2025 – 2030
	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: - medycznej	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku RPK w Osielsku	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty)	2025 – 2030

	- psychologicznej - prawnej - pedagogicznej - socjalnej - rodzinnej			
	Realizacja procedury <i>Niebieskie Karty</i> przez uprawnione podmioty	Przedstawiciele: GOPS w Osielsku Policji Żandarmerii Wojskowej Służby zdrowia Oświaty GKRPA w Osielsku, Inne podmioty i organizacje (działające w obszarze przeciwdziałania przemoc domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno – pomocowych).	Liczba wszczętych w danym roku procedur <i>Niebieskie Karty</i> Liczba kontynuowanych w danym roku procedur <i>Niebieskie Karty</i>, wszczętych w latach ubiegłych Liczba wypełnionych formularzy <i>Niebieska Karta – A</i> dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur <i>Niebieskie Karty</i> Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach Procedury <i>Niebieskie Karty</i> Liczba wypełnionych formularzy <i>Niebieska Karta – C</i>	2025 – 2030
	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Osielsku	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku RPK w Osielsku	Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w RPK w Osielsku	2025 – 2030
	Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku Policja Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Służba zdrowia	Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o Przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym: – liczba dzieci	2025 – 2030

			umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk, – liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej – liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej	
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	Działania wobec osób stosujących przemoc domową (w tym w ramach procedury <i>Niebieskie Karty</i>) poprzez rozmowy informacyjne, edukacyjne, motywacyjne	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku Policja Żandarmeria Wojskowa Służba zdrowia Oświata GKRPA w Osielsku Prokuratura Rejonowa w Bydgoszczy Inne podmioty i organizacje (działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno – pomocowych)	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą <i>Niebieskie Karty</i> Liczba wypełnionych formularzy <i>Niebieska Karta – D</i>	2025 – 2030
	Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej m.in. poprzez: 1. wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu	Policja	Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego	2025 – 2030

	natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, 2. wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej		otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy Domowej	
	Motywowanie lub kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej	Przedstawiciele powołanych grup diagnostyczno – pomocowych ZI w Osielsku	Liczba osób, która zgłosiła się do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej Liczba osób, która ukończyła program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej	2025 – 2030
	Motywowanie do udziału w programach wspierających dla osób stosujących przemoc domową, zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno – edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno – terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową	Przedstawiciele powołanych grup diagnostyczno – pomocowych ZI w Osielsku	Liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową	2025 – 2030
4. Zwiększenie poziomu kompetencji służb oraz przedstawicieli instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej m.in. poprzez: - udział w obowiązkowych szkoleniach, określonych w Ustawie - udział w konferencjach, warsztatach, szkoleniach, prelekcjach - organizowanie szkoleń,	ZI w Osielsku GOPS w Osielsku	Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów, konferencji Liczba osób, które uczestniczyły w konferencjach, warsztatach, szkoleniach, prelekcjach	2025 – 2030

	warsztatów, konferencji			
	Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	GOPS w Osielsku ZI w Osielsku Policja Placówki oświatowe Ochrona zdrowia	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego (w tym liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych) Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	2025 – 2030

3.4 Podmioty instytucjonalne realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Wszystkie instytucje i placówki winny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań winny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym.

1. Urząd Gminy w Osielsku;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osielsku;
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku;
4. Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy;
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku;
6. Komisariat Policji w Bydgoszczy oraz Posterunek Policji w Niemczu;
7. Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Osielsko;
8. Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące na terenie Gminy Osielsko;
9. Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Osielsku;
10. Gminny Ośrodek Kultury w Osielsku;
11. Świetlice wiejskie funkcjonujące na terenie Gminy Osielsko;
12. Organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

W realizacji działań niezwykle ważna jest współpraca z Sądem Rejonowym w Bydgoszczy, Prokuraturą Rejonową w Bydgoszczy, Wojewódzkim Konsultantem ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.

3.5 Przewidywane efekty Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030 ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Osielsko poprzez:

1. Podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków, a także możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach problemowych;
2. Zwiększenie skuteczności i poprawa koordynacji działań służb pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców Gminy Osielsko;
4. Podniesienie jakości usług i lepsza dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym;
5. Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, psychologiczno – terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających;
6. Podnoszenie, rozwijanie i doskonalenie kwalifikacji, wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

3.6 Źródła finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030 finansowany będzie ze środków własnych Gminy. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

3.7 Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Osielsko na lata 2025 – 2030

Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 opierał się będzie przede wszystkim na zbieraniu i analizowaniu informacji. Prowadzony będzie na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań programu, w celu stwierdzenia czy osiąga założone cele i zmierza we właściwym kierunku.

W sytuacji dostrzeżenia konieczności modyfikacji działań, możliwa będzie ich korekta. Jednocześnie umożliwi to (po zakończeniu realizacji Programu) przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych efektów wdrożonych działań.

Niezbędne dane będą pozyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Osielsku. Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów będzie integralną częścią Naszego sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku.

4. Zakończenie

W nawiązaniu do przedstawionego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 oraz zawartych w nim danych należy wziąć pod uwagę m. in. świadomość i wiedzę społeczności lokalnej.

Ustawodawca nowelizując ustawę poszerzył ją o katalog zachowań, które świadczą o przemocy domowej, zatem należy w pierwszej kolejności rozpocząć działania profilaktyczne, które poszerzą wiedzę społeczności lokalnej i przyczynią się do zmiany stereotypowych przekonań.

Ustawodawca rozszerzył krąg osób doznających przemocy na niezamieszkujących wspólnie byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej. Zadania profilaktyczne należy ukierunkować na zmianę myślenia mieszkańców Gminy Osielsko w taki sposób, aby społeczność lokalna nie bagatelizowała potrzeb i poczucia bezpieczeństwa małoletnich.

Podkreślić należy, że w dużej mierze rodziny, w których dochodzi do znamion przemocy domowej są to rodziny niekorzystające ze wsparcia finansowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku. Rodziny te są dobrze sytuowane, posiadają wysoką pozycję społeczną oraz zawodową, co oznacza, że wobec przemocy wszyscy jesteśmy równi.

Przemoc domowa może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia, status społeczny czy materialny. Żaden człowiek nie może być na nią skazany. Jeżeli chcemy wyjść z przemocy należy przerwać milczenie, zwrócić się o pomoc do specjalistów i konsekwentnie realizować opracowaną wspólnie z nimi strategię powrotu do *normalnego życia*.

Realizacja Programu ma na celu zapobieganie występowaniu przemocy domowej, a także minimalizację skutków zjawiska już występującego. Do realizacji programu wyznaczone są instytucje i organizacje, jednakże w rzeczywistości za powodzenie działań jest odpowiedzialny każdy mieszkaniec Gminy Osielsko. Od społeczności lokalnej zależy, czy problem zostanie rzeczywiście dostrzeżony, czy pozostanie nadal tajemnicą i dramatem osób nim dotkniętych.